

ΕΚΘΕΣΗ

*ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ*

Φεβρουάριος 2011

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΠΡΟΟΙΜΙΟ	3
B. ΕΚΘΕΣΗ	4
I. Εισαγωγή	4
II. Παρατηρήσεις	6
A. Η Πρόκληση	6
B. Τα Ευρήματα	7
III. Συστάσεις Γενικής φύσεως	9
Γ. Παράρτημα Α: Τα Μέλη της Διεθνούς Επιτροπής	13

A. ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Η Ελλάδα διέρχεται μια εποχή κρίσιμων αλλαγών που θα καθορίσουν το μέλλον της για τις επόμενες δεκαετίες. Συνεπώς, η τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα απαιτεί την υιοθέτηση ενός νέου μοντέλου βασισμένου στις κοινωνικές αξίες και τις αρχές που χαρακτηρίζουν την κουλτούρα της χώρας, η οποία περιλαμβάνει το ελληνικό πνεύμα δημοκρατίας και κοινωνικής δικαιοσύνης.

Η τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα περιστρέφεται γύρω από το δημόσιο πανεπιστήμιο, γεγονός που προσέδωσε συγκεκριμένο προσανατολισμό στην ανάπτυξη της χώρας από την ίδρυση του Ελληνικού κράτους, καθώς και γύρω από το δημόσιο τεχνολογικό ίδρυμα, το οποίο είχε σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Παρά τον σημαντικό ρόλο του ελληνικού πανεπιστημίου στα πρώτα χρόνια της μετα-βιομηχανικής επανάστασης, η τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα τις δεκαετίες του '80 και '90 πήρε μια κατεύθυνση που δεν εναρμονίστηκε σωστά με τις κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές στην Ευρώπη και αλλού στον κόσμο. Καθώς η Ελλάδα εντάχθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αυτές οι αποκλίσεις έγιναν πιο έντονες και έχουν δημιουργήσει σοβαρούς φραγμούς στην ανάπτυξη της οικονομίας και την σταθεροποίηση των κοινωνικών και πολιτικών δομών της χώρας.

Σήμερα, η οργάνωση και διοίκηση του ελληνικού πανεπιστημίου φαίνεται να μην συμβαδίζει με τις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας και τις αρχές και αξίες πάνω στις οποίες στηρίχθηκε η δημιουργία του Ελληνικού πανεπιστημιακού συστήματος. Επιπλέον, αυτοί οι διοικητικοί και οικονομικοί φραγμοί έχουν δημιουργήσει μία κουλτούρα συντηρητισμού που δεν επιτρέπει στα πανεπιστήμια και το επιστημονικό προσωπικό τους να επιτύχουν την ποιότητα εκπαίδευσης και τον προσήκοντα αντίκτυπο στην κοινωνία που εκ της αποστολής τους έχουν την υποχρέωση να παρέχουν. Για να μπορέσει η ελληνική τριτοβάθμια εκπαίδευση να ενδυναμωθεί και να βοηθηθεί στην επίτευξη της αποστολής της για βελτίωση της ποιότητας ζωής όλων, θα πρέπει να αρθούν οι φραγμοί και να αναμορφωθεί το ελληνικό πανεπιστήμιο.

Το διακύβευμα είναι μεγάλο, όχι μόνο για την κυβέρνηση και την ακαδημαϊκή κοινότητα, αλλά και για ολόκληρη την χώρα – σε πολιτιστικό, κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο. Γι' αυτό, όλοι πρέπει να ανταποκριθούν σ' αυτήν την πρόκληση. Η δέσμη προτάσεων του Υπουργείου Παιδείας μπορεί να διαμορφώσει μια νέα ταυτότητα για την ελληνική τριτοβάθμια εκπαίδευση, και η παρούσα έκθεση θα προβεί σε σχολιασμό των προτάσεων αυτών και σε διατύπωση ανεξάρτητων παρατηρήσεων και συστάσεων γενικής φύσεως.

Η διεθνής συμβουλευτική επιτροπή απαρτίζεται από εννέα μέλη, τα οποία αναφέρονται στο Παράρτημα Α. Λόγω δυσκολιών στον προγραμματισμό εξ αιτίας της ασυμβατότητας των προγραμμάτων των μελών της επιτροπής, μόνο πέντα μέλη της, η Πρόεδρος Katehi, ο Πρόεδρος Sexton, ο Πρόεδρος Naylor, ο καθηγητής Hernes και ο Πρόεδρος Ritzen, μπόρεσαν να μεταβούν επί τόπου στην Ελλάδα στις 17 Δεκεμβρίου 2010. Η παρούσα έκθεση συντάχθηκε από τα πέντε αυτή μέλη της επιτροπής, με βάση τις σημειώσεις τους από συζητήσεις που είχαν κατ' ιδίαν αλλά και με εκπροσώπους, υλικό το οποίο παρασχέθηκε εκ των προτέρων και επιπλέον εγγράφων στα οποία είχαν πρόσβαση πριν από την συνάντηση. Και τα εννέα μέλη της επιτροπής είχαν πρόσβαση στην παρούσα έκθεση και δυνατότητα να προσθέσουν τα δικά τους γραπτά σχόλια.

B. ΕΚΘΕΣΗ

I. Εισαγωγή

Το Σεπτέμβριο του 2010, η ελληνική κυβέρνηση ανακοίνωσε την συγκρότηση μιας Διεθνούς Συμβουλευτικής Επιτροπής¹ για να αξιολογήσει την οργάνωση των ελληνικών πανεπιστημίων. Αποστολή της Επιτροπής είναι να παράσχει γενικές συστάσεις και συμβουλές για την αναμόρφωση του Ελληνικού πανεπιστημιακού συστήματος έτσι ώστε αυτό να επιτύχει στην αποστολή του να εκπαιδεύει και να συμβάλλει στην βελτίωση της ποιότητας ζωής, και να εναρμονίσει αυτή την αποστολή με εκείνη των ευρωπαϊκών πανεπιστημίων.

Η επιτροπή αποτελείται από εννέα μέλη από όλο τον κόσμο που συμφώνησαν να προσφέρουν την εμπειρία τους και τις συμβουλές τους. Τα μέλη της επιτροπής είναι διεθνείς επιστήμονες με εκτεταμένη εμπειρία ως πρόεδροι μεγάλων πανεπιστημίων από την Ε.Ε., τις Η.Π.Α., την Αυστραλία και την Ασία. Αυτή η εμπειρία τους δίνει την δυνατότητα να κατανοήσουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει το ελληνικό πανεπιστήμιο και η ελληνική κοινωνία και να αξιολογήσουν τις ευκαιρίες για αναμόρφωση και αναζωογόνηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Ο κατάλογος των μελών της επιτροπής και σύντομα βιογραφικά τους επισυνάπτονται στο Παράρτημα Α.

Μια υποομάδα της επιτροπής αποτελούμενη από την Πρύτανη κα Κατέχη, τον Πρόεδρο κ. Sexton, τον Πρόεδρο κ. Naylor, τον Πρόεδρο κ. Hernes και τον Πρόεδρο κ. Ritzen, επισκέφθηκε την Ελλάδα στις 17 Δεκεμβρίου 2010, και συμμετείχε σε συζητήσεις με την Υπουργό κα. Διαμαντοπούλου, τον Υφυπουργό κ. Πανάρετο, τους Πρυτάνεις και Αντιπρυτάνεις διαφόρων Ελληνικών Πανεπιστημίων καθώς και με αντιπροσώπους πολιτικών κομμάτων.

Τα μέλη της επιτροπής που συμμετείχαν στην επίσκεψη αυτή συνέταξαν την παρούσα έκθεση που απηχεί τις εντυπώσεις και παρατηρήσεις τους και προσφέρει συστάσεις τις οποίες η ελληνική κυβέρνηση μπορεί να λάβει υπ' όψη της στην προσπάθειά της να επαναπροσδιορίσει και να αναμορφώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα.

Η επιτροπή επιθυμεί να εκφράσει το θαυμασμό της για την βούληση της ελληνικής κυβέρνησης να αναλάβει μια ενδελεχή μελέτη της κατάστασης του πανεπιστημιακού συστήματος της χώρας. Ο στόχος για αναμόρφωση συνεπάγεται αλλαγές που θα πρέπει να εφαρμοσθούν αν πρόκειται να ενισχυθούν τα ελληνικά πανεπιστήμια για να βελτιώσουν την ποιότητα εκπαίδευσης και να γίνουν κινητήρες καινοτομίας και οικονομικής ανάπτυξης.

Η ιστορία έχει αποδείξει ότι μεγάλες οικονομικές κρίσεις επηρεάζουν τις κοινωνικές αξίες και μπορούν να οδηγήσουν σε μεγάλες κοινωνικές αλλαγές. Τα δύο τελευταία χρόνια, η Ελλάδα βρίσκεται στο κέντρο μιας άνευ προηγούμενου οικονομικής πρόκλησης που απειλεί τις κοινωνικές αξίες, τα δόγματα και τις δομές πάνω στις οποίες οικοδομήθηκε το Ελληνικό κράτος.

¹ Ανακοίνωση συγκρότησης της διεθνούς συμβουλευτικής επιτροπής

Για να οδηγηθεί η Ελλάδα έξω από την κρίση προς ένα μέλλον οικονομικής ευμάρειας, πρέπει το πανεπιστημιακό σύστημά της να αντιμετωπίζεται ως εθνικό κεφάλαιο. Πρέπει να διατηρείται, να ενισχύεται και να προστατεύεται. Ως στοιχεία του εθνικού της πλούτου, η Ελληνική Πολιτεία εμπιστεύεται τα πανεπιστήμιά της στην διοικητική ηγεσία τους και το ερευνητικό διδακτικό προσωπικό ως θεματοφύλακες και διαχειριστές αυτού του εθνικού πλούτου. Ο πρωταρχικός τους ρόλος είναι να προσφέρουν εκπαίδευση όπως ορίζει το Ελληνικό Σύνταγμα, να διασφαλίζουν ίσες ευκαιρίες πρόσβασης και μάθησης και να προετοιμάζουν τους φοιτητές για την αγορά εργασίας και την συμμετοχή τους στην κοινωνία των πολιτών.

Υπάρχει ένας μεγάλος όγκος βιβλιογραφίας από εκπαιδευτικούς και οικονομολόγους από όλο τον κόσμο οι οποίοι έχουν μιλήσει για την σημασία του πανεπιστημίου όσον αφορά την υποστήριξη των δημοκρατικών κοινωνικών δομών και την συμβολή τους σε ισχυρές οικονομίες. Στις παραγράφους που ακολουθούν, παραθέτουμε μερικά στοιχεία στα οποία στηρίζονται οι παρατηρήσεις και συστάσεις αυτής της έκθεσης.

α) Έχει υποστηριχθεί ευρέως ότι η αποστολή του δημόσιου πανεπιστημίου να παρέχει πρόσβαση στην αριστεία δεν μπορεί να υλοποιηθεί χωρίς²:

- επαρκείς πόρους
- αυτονομία και λογοδοσία
- υπεύθυνη και πεφωτισμένη πανεπιστημιακή ηγεσία

β) Τα πανεπιστήμια μπορούν να γίνουν κινητήρια δύναμη της οικονομίας αν παράγουν ικανό αριθμό καλά καταρτισμένων αποφοίτων³. Χωρίς αυτούς, οι χώρες ή τα κράτη δεν μπορούν να αναπτύξουν ένα τοπικό καινοτόμο οικοσύστημα και να υποστηρίξουν μια ακμάζουσα οικονομία.

γ) Τα Πανεπιστήμια πρέπει να διδάσκουν προοδευτική σκέψη και να ενθαρρύνουν την επιχειρηματικότητα. Τόσο θεωρητικά όσο και εμπειρικά δεδομένα αποδεικνύουν ότι απόφοιτοι με ευρεία μόρφωση και μαθησιακές δεξιότητες που πηγάζουν από την περιέργεια είναι πιο πιθανό να καινοτομήσουν και να αρχίσουν την δική τους επιχείρηση⁴.

δ) Το ιδεώδες της πλήρους δημόσιας χρηματοδότησης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ένα σύστημα εισαγωγής χωρίς περιορισμούς εφαρμόστηκε ευρέως στην Ευρώπη μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Καθώς όμως ο αριθμός των εισακτέων αυξανόταν, χρειαζόταν όλο και μεγαλύτερη συμμετοχή από το κράτος την στιγμή που οι κρατικές οικονομικές υποχρεώσεις αυξάνονταν και οι πολίτες γίνονταν όλο και λιγότερο πρόθυμοι ή είχαν όλο και μικρότερο ενδιαφέρον να πληρώνουν μεγαλύτερους φόρους. Η σύγκρουση μεταξύ αυτών των δύο τάσεων έχει περιορίσει την χρηματοδότηση των πανεπιστημίων και έχει επηρεάσει αρνητικά την ποιότητα⁵.

² *A Chance for European Universities*, Jo Ritzen, Amsterdam University Press, 2010

³ Joseph Schumpeter Lecture: *Appropriate Growth Policy-A Unifying Framework*, P. Aghion and P. Howitt, Journal of the European Economic Association, 4, pp. 269-314, 2006

⁴ *Entrepreneurship*, E.P. Lazar, Journal of Labor Economics, 23, pp. 649-680, 2005

⁵ *A Chance for European Universities*, Jo Ritzen, Amsterdam University Press, 2010

Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει ένα σύνολο παρατηρήσεων και συστάσεων γενικής φύσεως που μπορούν να φανούν χρήσιμες στην προσπάθεια της ελληνικής κυβέρνησης να αναμορφώσει το σύστημα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και να βελτιώσει τις εσωτερικές δομές των ελληνικών πανεπιστημίων. Η έκθεση δεν αποσκοπεί στο να δώσει συγκεκριμένες λύσεις αλλά να προσφέρει μια σειρά από δυνατότητες. Αυτές οι συστάσεις αποσκοπούν στο να ενισχύσουν τα Ελληνικά Πανεπιστήμια και να στηρίξουν την προσπάθειά τους να παρέχουν μόρφωση στους Έλληνες πολίτες, να προστατεύουν την δημοκρατία και να προωθούν την ανοδική κοινωνική κινητικότητα.

II. Παρατηρήσεις

A. Η Πρόκληση

Η μείζων πρόκληση για εκπαιδευτική πολιτική στην Ελλάδα είναι ότι η χώρα δεν αξιοποιεί επαρκώς τις ικανότητες των πολιτών της. Τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται δεν βρίσκονται σε αντιστοιχία με τις δεξιότητες που υπάρχουν και μπορούν να αναπτυχθούν. Αυτό δεν αφορά μόνο την προαγωγή των επιτευγμάτων όσων συνεχίζουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά την καλύτερη αξιοποίηση των δυνατοτήτων του κάθε πολίτη.

Χωρίς αλλαγές, η εκπαίδευση του Ελληνικού πληθυσμού θα παρουσιάζει ανεπάρκειες και η έρευνα θα είναι μη επαρκώς στελεχωμένη για τις ανάγκες μιας κοινωνίας που βασίζεται στην γνώση. Η κοινωνικοπολιτική συνείδηση και νοοτροπία θα επηρεασθούν αρνητικά. Τα ελληνικά πανεπιστήμια δεν θα μπορούν να ακολουθήσουν τα διεθνή πρότυπα. Πρόκειται για ένα πρόβλημα που διαπερνά ολόκληρο το σύστημα, από τις βασικές βαθμίδες εκπαίδευσης μέχρι τον χρόνο που αφιερώνεται στην βασική έρευνα.

Υπάρχει όμως σοβαρή βάση για αισιοδοξία: το Ελληνικό σύστημα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μπορεί κάλλιστα να βελτιωθεί. Με προσπάθειες που διαπνέονται από ενθουσιασμό και με αλλαγές, μπορεί να επιτευχθεί συνολική βελτίωση τόσο της ποιότητας όσο και της αποδοτικότητας. Αυτό που είναι επιθυμητό είναι και εφικτό. Η βελτίωση στην ποιότητα μπορεί να συμβαδίζει με τον στόχο για ίσες ευκαιρίες, ανεξαρτήτως φύλου, κοινωνικής, γεωγραφικής και εθνοτικής ή κοινωνικής προέλευσης.

Το ελληνικό σύστημα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι αγκυλωμένο στο παρελθόν –με δομές και διαδικασίες που εμποδίζουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων και ταλέντων. Κανείς σήμερα, αν ξεκινούσε από το μηδέν, δεν θα οργάνωνε την τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα έτσι όπως λειτουργεί αυτή την στιγμή. Γι' αυτό είναι επείγοντως αναγκαίες ριζικές μεταρρυθμίσεις. Υπάρχει μια γενική αίσθηση στην Ελλάδα για το τι πρέπει να γίνει. Όμως το σύστημα παρέχει βραχυπρόθεσμα οφέλη σε όσους επιδιώκουν την διατήρηση του status quo, και επομένως πολλοί βρίσκουν κίνητρα για να αντιταχθούν στην μεταρρύθμιση. Αντ' αυτού, πρέπει δοθεί στα πανεπιστήμια η ελευθερία να προχωρήσουν σε αλλαγές και το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό, οι φοιτητές και το προσωπικό θα πρέπει να ενισχυθούν προς αυτή την κατεύθυνση.

Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ελληνική τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν αποσπασματικά. Είναι αναγκαίος ένας θεμελιώδης αναπροσανατολισμός μέσα σε μια ορθά δομημένη

προοπτική για το μέλλον των πανεπιστημίων, με βάση διεθνείς αρχές και πρακτικές για τους στόχους της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της έρευνας. Τα ελληνικά πανεπιστήμια πρέπει να αλλάξουν μέσα σε ένα διεθνές περιβάλλον που και το ίδιο συνεχώς μεταβάλλεται ταχύτατα και ανεπιστρεπτί. Μεταξύ των μεταβολών που συντελούνται περιλαμβάνονται η ανάπτυξη οικονομιών γνώσης, η επανάσταση της πληροφορίας, η διεθνοποίηση των οικονομιών, η μετανάστευση και η εκροή επιστημονικού δυναμικού. Αν δεν υλοποιηθούν μεταρρυθμίσεις τώρα ώστε να αντιμετωπιστούν αυτές οι αλλαγές, η Ελλάδα θα βρίσκεται σε μια αυξανόμενη μειονεκτική θέση.

Καμία χώρα του δυτικού κόσμου δεν έχει τόσο λαμπρό ακαδημαϊκό παρελθόν όπως η Ελλάδα -μάλιστα ιδιαίτερα η κληρονομιά της αρχαίας Ελλάδας έχει αποτελέσει το θεμέλιο για την ανώτατη εκπαίδευση και έρευνα σε όλο τον κόσμο. Η Ελλάδα χρειάζεται να κλείσει την απόσταση από το παρελθόν της, επειγόντως και αποφασιστικά.

Μια χώρα τόσο μικρή όπως η Ελλάδα δεν μπορεί να συνεχίσει να χάνει το ταλέντο των πολιτών της να αφήνει να πηγαίνουν χαμένες οι ικανότητες (τα ταλέντα) των πολιτών της. Πρέπει να αναληφθεί ένα συνολικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και να υλοποιηθεί χωρίς καθυστέρηση.

B. Τα Ευρήματα

Εκτός από τις διάφορες συναντήσεις στην Ελλάδα στις 17 Δεκεμβρίου 2010, τα μέλη της επιτροπής είχαν πρόσβαση σε εκθέσεις, έγγραφα και εδάφια του Ελληνικού Συντάγματος που αφορούν την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Οι εκθέσεις, οι συζητήσεις και οι διαβουλεύσεις των μελών της επιτροπής κατέληξαν στα ακόλουθα συμπεράσματα:

- Αυτή είναι μια κρίσιμη στιγμή στην ελληνική ιστορία, που χαρακτηρίζεται από μια οικονομική κρίση με σοβαρές επιπτώσεις για τις υπάρχουσες κοινωνικές και πολιτικές δομές της χώρας. Η αντιμετώπιση της πρόκλησης αυτής, όπως προσδιορίστηκε παραπάνω, απαιτεί θεμελιώδη και ουσιαστική μεταρρύθμιση όχι μόνο των ελληνικών χρηματοπιστωτικών δομών, αλλά και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.
- Το ελληνικό σύστημα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης υποφέρει από κρίση αξιών, καθώς και από παρωχημένες πολιτικές και οργανωτικές δομές. Το τραγικό είναι ότι οι ηγέτες, οι επιστήμονες, οι φοιτητές και τα πολιτικά κόμματα που στοχεύουν στην προώθηση του κοινού καλού έχουν παγιδευθεί σε ένα σύστημα που υπονομεύει τους στόχους που επιδιώκουν, διαφθείρει τα ιδανικά που αναζητούν και εγκαταλείπει τους πολίτες που υπηρετούν.
- Το μέγεθος της πρόκλησης και το επείγον της αναγκαιότητας να αντιμετωπισθεί, απαιτεί όχι μόνο μεταρρύθμιση, αλλά και μια αλλαγή στην κοινωνικο-πολιτική κουλτούρα. Και αυτό μπορεί να προέλθει μόνο από ριζικές αλλαγές, ιδίως στα ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τα οποία πρέπει να δώσουν το παράδειγμα και να αναδείξουν τα πρότυπα για την υπόλοιπη κοινωνία.
- Οι συζητήσεις της επιτροπής έδειξαν ότι υπάρχει μια σαφής πλειοψηφία των ενδιαφερομένων μερών υπέρ της αναμόρφωσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μολονότι δεν υπάρχει συμφωνία

σχετικά με το ποια πρέπει να είναι αυτή η μεταρρύθμιση, το ποιος και πώς πρέπει να την ξεκινήσει, καθώς και ότι υπάρχει και μια δυναμική μειοψηφία που αντιτίθεται στην αλλαγή.

- Μια σειρά πολιτικών αποφάσεων οδήγησαν σε πολιτικές διοίκησης εντός του πανεπιστημίου που δημιούργησαν μια ανισορροπία δύναμης και ελέγχου πάνω σε ακαδημαϊκά θέματα και αποφάσεις. Για παράδειγμα, οι φοιτητές έχουν το 40% των ψήφων στην επιλογή των διοικήσεων των πανεπιστημίων. Αυτή η ανισορροπία στην διοίκηση έχει οδηγήσει στη λήψη αποφάσεων με πολιτικά κίνητρα, οι οποίες δεν έχουν ωφελήσει την ακαδημαϊκή διαδικασία.
- Ανάμεσα σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και σε μερικές άλλες χώρες (Αυστραλία, Ισραήλ, Ιαπωνία, Κορέα, Μεξικό), η Ελλάδα παρουσιάζει τις υψηλότερες δαπάνες ανά φοιτητή και την μεγαλύτερη αύξηση στις δαπάνες αυτές μεταξύ 1995 και 2005. Ωστόσο, τα ελληνικά πανεπιστήμια και το διδακτικό προσωπικό τους αισθάνονται οικονομική στενότητα. Δεν έχουν οικονομική αυτονομία ή λογοδοσία, και βρίσκονται στο έλεος μιας γραφειοκρατίας που παρεμποδίζει κάθε προσπάθεια για την παροχή αποτελεσματικότητας και διαφάνειας.
- Τα ελληνικά πανεπιστήμια στερούνται θεμελιωδών τεχνολογιών πληροφορίας και άλλων εργαλείων αξιολόγησης για την μέτρηση παραμέτρων εισροών - εκροών και την αντικειμενική αξιολόγηση επιδόσεων (ποσοστά ολοκλήρωσης σπουδών, προσφορές θέσεων / αποδοχές, δημοσιευμένο έργο, και διδακτική αποτελεσματικότητα των καθηγητών). Για παράδειγμα, τα πανεπιστήμια δεν έχουν συστήσει μηχανισμούς για την παρακολούθηση ζωτικών στατιστικών: πόσοι φοιτητές παρακολουθούν μαθήματα, πόσοι φοιτητές μετεγγράφονται πόσοι αποφοιτούν σε 5, 6 ή 8 χρόνια, ποιο είναι το κόστος της εκπαίδευσης των σπουδαστών, κλπ.
- Χρησιμοποιώντας ανεπαρκείς μεθόδους, τα ελληνικά πανεπιστήμια δηλώνουν το χαμηλότερο ποσοστό αποφοίτησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μόνο περίπου το ένα τρίτο των εγγεγραμμένων φοιτητών αποφοιτά εντός του απαιτούμενου χρόνου. Για παράδειγμα, από τους 600.000 φοιτητές που πιστεύεται ότι είναι εγγεγραμμένοι στα Ελληνικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, μόνο 180.000 περίπου έχουν εγγραφεί για να παραλάβουν τα δωρεάν εγχειρίδια που παρέχονται από το κράτος.
- Ανάμεσα σε όλες τις χώρες μέλη της ΕΕ, η Ελλάδα έχει τον μεγαλύτερο αριθμό φοιτητών που αφήνουν την Ελλάδα για να εγγραφούν σε πανεπιστήμια της Ευρώπης και των άλλων χωρών. Κάθε χρόνο, 60.000 Έλληνες φοιτητές φοιτούν σε Ευρωπαϊκά πανεπιστήμια.
- Τα ποσοστά ανεργίας των πτυχιούχων, καθώς και οι περίοδοι ανεργίας μετά την αποφοίτηση, είναι απαράδεκτα υψηλά. Οι προοπτικές τους για εύρεση εργασίας υποσκάπτονται από την οικονομική κατάσταση και την μειωμένη ικανότητά τους να ανταγωνιστούν πτυχιούχους άλλων ευρωπαϊκών πανεπιστημίων.
- Οι πανεπιστημιακοί χώροι δεν είναι ασφαλείς. Ενώ το Σύνταγμα επιτρέπει στην πανεπιστημιακή ηγεσία να προστατεύει τους πανεπιστημιακούς χώρους από στοιχεία που επιδιώκουν την

πολιτική αστάθεια, οι Πρυτάνεις έχουν δείξει απροθυμία να ασκήσουν τα δικαιώματα και να εκπληρώσουν τις ευθύνες τους και να πάρουν τις αποφάσεις που χρειάζονται προκειμένου να εξασφαλισθεί η ασφάλεια του διδακτικού και ευρύτερου προσωπικού και των σπουδαστών. Ως αποτέλεσμα, η διοίκηση του πανεπιστημίου και το διδακτικό προσωπικό δεν έχουν αποδειχθεί καλοί επιμελητές των εγκαταστάσεων που τους εμπιστεύθηκε η κοινωνία.

- Η πολιτικοποίηση των πανεπιστημίων - και ειδικότερα η πολιτικοποίηση των φοιτητών - αντιπροσωπεύει μια πέραν της λογικής συμμετοχή στην πολιτική διαδικασία. Το γεγονός αυτό συμβάλλει στην ταχεία υποβάθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- Υπάρχουν πολλοί θύλακες αξιόλογης ερευνητικής δραστηριότητας, αλλά συνολικά η ερευνητική προσπάθεια υστερεί σε σύγκριση με τα άλλα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

III. Γενικές Συστάσεις

Κατά τα τελευταία 30 χρόνια, το ελληνικό πανεπιστημιακό σύστημα έχει υποστεί οργανωτικές και πολιτισμικές αλλαγές που εμποδίζουν τα πανεπιστήμιά του να επιτύχουν τους στόχους τους και να επιτελέσουν την αποστολή τους.

Η Ελλάδα προσπαθεί να αντιστρέψει αυτή την πορεία και στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας θα πρέπει επίσης να μεταρρυθμίσει τα οικονομικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα που στηρίζουν την κοινωνία και έχουν αντίκτυπο στην οικονομική ανάπτυξη. Η εκπαίδευση γενικότερα, και η τριτοβάθμια εκπαίδευση ειδικότερα, χρειάζονται απεγνωσμένα μεταρρύθμιση, αν η Ελλάδα πρόκειται να συντηρήσει τις χρηματοπιστωτικές και οικονομικές πρωτοβουλίες τις οποίες έχει αναλάβει και να επιτύχει την αντιστροφή των όρων μιας πτωτικής οικονομίας.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η επιτροπή προτείνει τα εξής:

A. Αποσαφήνιση της Αποστολής των διαφόρων ιδρυμάτων της ελληνικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης: Το Πανεπιστημιακό Σύστημα

- Τα Ελληνικά πανεπιστήμια έχουν ασαφείς αποστολές, ανεπαρκείς στόχους και αβέβαιο μέλλον. Υπάρχει ασαφής διαχωρισμός μεταξύ των τετραετών τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των ερευνητικών πανεπιστημίων. Είναι σημαντικό το Υπουργείο Παιδείας να ξεκινήσει μια διαδικασία που θα βοηθήσει να επανεξεταστεί και να διευκρινιστεί η αποστολή όλων των Ελληνικών πανεπιστημίων. Το Υπουργείο θα πρέπει να επανακαθορίσει στρατηγικούς στόχους και να προσδιορίσει ένα σύστημα Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης με προγραμματικές συμφωνίες μεταξύ των ιδρυμάτων αυτών που προωθούν την συνεργασία και τον συντονισμό αντί να ενθαρρύνουν τον ανταγωνισμό και τις τριβές.
- Το ελληνικό Σύστημα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης στερείται μίας πολύ σημαντικής συνιστώσας της μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης: τα διετή περιφερειακά κολέγια.

Αυτά τα Ιδρύματα επαγγελματικού προσανατολισμού διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην εκπαίδευση της κοινωνίας και στην οικονομική ανάπτυξη. Η χρησιμότητα και η σημασία αυτών των κολεγίων βρίσκεται στην ικανότητά τους να:

- Παρέχουν ένα στέρεο υπόβαθρο στους σπουδαστές που επιθυμούν να αποκτήσουν τεχνική εξειδίκευση και να εργαστούν σε επαγγέλματα που δεν απαιτούν εκπαίδευση ανωτάτου επιπέδου.
- Παρέχουν εκπαίδευση σε σπουδαστές που, προς το παρόν, μέσω των εθνικών εξετάσεων αξιολόγησης (Πανελλαδικών Εξετάσεων), δεν έχουν πρόσβαση σε ένα ελληνικό δημόσιο ίδρυμα μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- Επιτρέπουν στους μαθητές να λαμβάνουν μια στέρεη εκπαίδευση χωρίς να χρειάζεται να εγκαταλείψουν τις οικογενειακές εστίες τους και να μετακινηθούν σε άλλες κοινότητες, χιλιόμετρα μακριά από την πόλη τους και τις οικογένειές τους.
- Επιτρέπουν στους καλύτερους σπουδαστές να μεταπηδούν στα ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα τετραετούς φοίτησης, με σαφώς καθορισμένες προϋποθέσεις και διαδικασίες.
- Γίνονται κινητήρια δύναμη οικονομικής ανάπτυξης για τις γύρω πόλεις και κοινότητες

B. Ενδυνάμωση της Αυτονομίας των Ελληνικών Πανεπιστημίων: Το Συμβούλιο Διοίκησης

- Τα πανεπιστήμια πρέπει να δημιουργήσουν δεσμούς με την διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα για να διασφαλίσουν μια εύρωστη ανταλλαγή ιδεών, να διαμορφώσουν και να διατηρήσουν πρότυπα και να συνδεθούν με τους Έλληνες επιστήμονες του εξωτερικού.
- Τα πανεπιστήμια πρέπει να είναι αυτόνομα όσον αφορά την διαχείριση των πόρων τους, την ευχέρεια επιλογής της ηγεσίας και της διοίκησής τους και την λήψη ακαδημαϊκών αποφάσεων που προωθούν τους στρατηγικούς τους στόχους. Κάθε ίδρυμα πρέπει να είναι σε θέση να διαχειρισθεί και να υποστηρίξει τις επιλογές του και να εντοπίζει πρόσθετους πόρους οι οποίοι θα βοηθήσουν το ίδρυμα στην επίτευξη των στόχων του.
- Τα πανεπιστήμια πρέπει να διοικούνται και να ελέγχονται από ένα διορισμένο και ανεξάρτητο σώμα το οποίο θα είναι υπεύθυνο για την ευημερία του πανεπιστημίου (ή των πανεπιστημίων) που εποπτεύουν. Υπάρχουν πολλά παραδείγματα σε όλον τον κόσμο, αλλά οι δύο συνηθέστερες προσεγγίσεις είναι οι εξής: (α) ένα ανεξάρτητο συμβούλιο για κάθε ίδρυμα ή (β) ένα ανεξάρτητο συμβούλιο για μία ομάδα ιδρυμάτων που έχουν κοινά χαρακτηριστικά.

- Σε μία προσπάθεια ενίσχυσης της ανεξαρτησίας των πανεπιστημίων, οι πρυτάνεις, αντιπρυτάνεις, πρόεδροι τμημάτων και άλλοι διοικητικοί υπεύθυνοι ακαδημαϊκών μονάδων πρέπει να επιλέγονται από ειδικές επιτροπές αναζήτησης με εκπροσώπηση από αποφοίτους, καθηγητές, φοιτητές, μέλη μη ακαδημαϊκού προσωπικού και εξωτερικά διοριζόμενα μέλη, τα οποία χαίρουν μεγάλου σεβασμού για την επαγγελματική ή κοινωνική συνεισφορά τους και την ακεραιότητά τους. Οι επιτροπές αυτές πρέπει να συνδέονται με το συμβούλιο διοίκησης του πανεπιστημίου. Οι ηγεσίες των πανεπιστημίων πρέπει να διορίζονται με μία συγκεκριμένη διαδικασία και να αξιολογούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Η ανανέωση της θητείας τους πρέπει να βασίζεται σε εμπεριστατωμένη ανεξάρτητη εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση.

Γ. Ενδυνάμωση της Ακαδημαϊκής Διοίκησης: η Ακαδημαϊκή Σύγκλητος

- Για να επιτευχθεί τόσο μία ουσιαστική και επιτυχημένη αυτοδιοίκηση όσο και μια συνεχής βελτίωση της ακαδημαϊκής ποιότητας, κάθε ίδρυμα θα πρέπει να διαθέτει ισχυρή ακαδημαϊκή διοίκηση. Προς αυτή την κατεύθυνση, προτείνεται ένα νέο σύστημα το οποίο θα περιλαμβάνει μια Σύγκλητο για κάθε ίδρυμα. Εάν περισσότερα του ενός πανεπιστήμια ομαδοποιούνται σε ένα ενιαίο σύστημα με βάση την αποστολή ή κάποιο άλλο χαρακτηριστικό, είναι σκόπιμο να εξετασθεί επίσης μία κοινή Σύγκλητος του ενιαίου συστήματος συγκροτούμενη από όλους τους προέδρους και αντιπροέδρους των Συγκλήτων των πανεπιστημίων που συμμετέχουν στο ενιαίο σύστημα, καθώς και άλλων μελών του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού που εκλέγονται συγκεκριμένα για συμμετοχή σε αυτή την Σύγκλητο⁶.
- Οι επιλογές εκπαιδευτικού προσωπικού μαζί με τις κρίσεις και τις προαγωγές μελών του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού θα πρέπει να αποτελούν αρμοδιότητα της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου με τις αποφάσεις (είτε αφορούν διορισμούς, είτε προαγωγές) να εξετάζονται και να λαμβάνουν τελική έγκριση από τον Πρόεδρο (Πρύτανη). Στην περίπτωση των επιλογών μελών του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού, η πρόταση θα πρέπει να γίνεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος προς τον Κοσμήτορα και εν συνεχεία από τον Κοσμήτορα προς τον Αντιπρόεδρο Ακαδημαϊκών Υποθέσεων (Αντιπρύτανη) ή τον Πρόεδρο (Πρύτανη). Παρόμοια διαδικασία πρέπει να ακολουθείται και για τις προαγωγές μελών του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού.
- Οι Πρόεδροι Τμημάτων θα πρέπει να επιλέγονται από τις αρμόδιες διερευνητικές επιτροπές και θα πρέπει να διορίζονται από τους Κοσμήτορες με την έγκριση του Αντιπροέδρου Ακαδημαϊκών Υποθέσεων (Αντιπρύτανη) ή του Προέδρου (Πρύτανη). Οι Κοσμήτορες θα πρέπει να επιλέγονται από αρμόδιες διερευνητικές επιτροπές και θα πρέπει να διορίζονται από τον Πρόεδρο (Πρύτανη) με την έγκριση του Συμβουλίου Διοίκησης του Πανεπιστημίου.

⁶ University of California System, Senate By-Laws, www.universityofcalifornia.edu

Δ. Διασφάλιση της Λογοδοσίας: Αξιολόγηση της Απόδοσης

- Είναι απαραίτητο τα πανεπιστήμια να λογοδοτούν για τις πράξεις τους. Θα πρέπει να έχουν την ευθύνη για την μέτρηση και την δημοσιοποίηση των ακαδημαϊκών τους επιδόσεων.
- Τα Πανεπιστήμια πρέπει να αποκτήσουν τεχνολογικά εργαλεία διαχείρισης πληροφοριών και να αναπτύξουν πολιτικές και διαδικασίες, που θα τους επιτρέψουν να μετρούν σε ετήσια βάση τις παραμέτρους των επιδόσεών τους και να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας τους.
Μερικά παραδείγματα: Καταγραφή του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού σε τροχιά μονιμότητας ως άτομα και ως αντίστοιχα καθηγητών πλήρους απασχόλησης, των προσωρινών λεκτόρων ως άτομα και ως αντίστοιχα καθηγητών πλήρους απασχόλησης, των εγγεγραμμένων φοιτητών ανά έτος, των αποφοιτούντων (4 έτη, 6 έτη και 8 έτη), των δαπανών έρευνας, των δημοσιεύσεων, των παραπομπών κλπ.
- Τα πανεπιστήμια θα πρέπει να αναφέρουν τον φόρτο διδασκαλίας των διδασκόντων τους, με αντιστοιχία πιστωτικών μονάδων και να επικεντρωθούν στο να βελτιώσουν τα ποσοστά αποφοίτησης και διατήρησης φοιτητών. Η βελτίωση των ποσοστών αποφοίτησης θα πρέπει να καταστεί πρωταρχικός στόχος.

Ε. Βελτίωση Προγραμμάτων Προπτυχιακών Σπουδών και Ενίσχυση Μεταπτυχιακών Σπουδών

- Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου θα πρέπει να είναι υπεύθυνη για την αναθεώρηση και την έγκριση του περιεχομένου των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών. Το περιεχόμενο των προγραμμάτων σπουδών θα πρέπει να είναι ευέλικτο, υψηλής ακαδημαϊκής ποιότητας, και θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τις ανάγκες των επαγγελματικών τάξεων και τις ανάγκες και τις προσδοκίες της ελληνικής κοινωνίας.

Η Σύγκλητος θα πρέπει επίσης να ασχολείται με την οργάνωση των προγραμμάτων σπουδών και την διαδικασία των εξετάσεων. Οι σπουδές θα πρέπει να ορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό κάθε ιδρύματος, μέσα σε ένα ευρύ πλαίσιο που ορίζεται από το κράτος.

Τόσο η ύλη των νέων προγραμμάτων όσο και οι αλλαγές στην ύλη υπαρχόντων προγραμμάτων σπουδών θα πρέπει να απαιτούν την τελική έγκριση από τον Αντιπρόεδρο (Αντιπρύτανη) και τον Πρόεδρο (Πρύτανη). Τα διάφορα προγράμματα σπουδών θα πρέπει να πιστοποιούνται τακτικά από κάποιο κατάλληλο συμβούλιο πιστοποίησης.

- Υποστηρίζουμε την σύσταση Σχολών ή Γραφείων Μεταπτυχιακών Σπουδών σε κάθε ίδρυμα. Αυτές οι Σχολές ή τα Γραφεία θα είναι υπεύθυνα για την ανάπτυξη και την εισήγηση μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων στην Σύγκλητο. Αυτές οι σχολές ή γραφεία θα εξασφαλίζουν ότι πληρούνται οι απαιτήσεις των προγραμμάτων για την απονομή μεταπτυχιακών τίτλων.

ΣΤ. Ηθική και Διαφάνεια: Δημιουργία εμπιστοσύνης

- Σε αυτήν την ιδιαίτερα δύσκολη περίοδο, κάθε ευρώ που δαπανάται για την εκπαίδευση των φοιτητών είναι σημαντικό. Μια ειδική δημόσια υπηρεσία ή μια ανεξάρτητη αρχή πρέπει να είναι υπεύθυνη για την διαχείριση και την κατανομή της δημόσιας χρηματοδότησης στα ιδρύματα, για την αξιολόγηση του κόστους των υπηρεσιών, για την επεξεργασία κατάλληλων δεικτών και προδιαγραφών καθώς και την συλλογή όλων των απαραίτητων στοιχείων από τα ιδρύματα.
- Είναι απαραίτητο τα πανεπιστήμια να δημιουργήσουν ένα σύνολο κανόνων που να αφορούν και να διέπουν την συμπεριφορά του επιστημονικού διδακτικού προσωπικού, του διοικητικού προσωπικού και των φοιτητών πάνω σε ένα ευρύ σύνολο ηθικών αρχών. Τα Πανεπιστήμια πρέπει να έχουν σαφείς ρήτρες που ορίζουν και αντιμετωπίζουν τις συγκρούσεις συμφερόντων και συγκρούσεις υποχρεώσεων για την προστασία από τις περιπτώσεις ακουσίων καταχρήσεων, κακοδιαχείρισης, λογοκλοπής και νεποτισμού. Τα Πανεπιστήμια θα πρέπει να έχουν ένα σαφές σύνολο κανόνων και διαδικασιών για την προώθηση και την διασφάλιση της ακαδημαϊκής δεοντολογίας με τρόπο που να εμπνέει εμπιστοσύνη.
- Κάθε Πανεπιστήμιο πρέπει να πραγματοποιεί το δικό του λογιστικό έλεγχο των διαφόρων οικονομικών λειτουργιών και να υποβάλλει τακτικά έκθεση με τα αποτελέσματα του ελέγχου αυτού.

Γ. Παράρτημα Α

Μέλη της Διεθνούς Συμβουλευτικής Επιτροπής

Patrick Aebischer

Καθηγητής Ιατρικής και Πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Πολυτεχνικής Σχολής της Λωζάνης

Ο Patrick Aebischer εκπαιδεύτηκε ως γιατρός (MD, 1980) και νευρολόγος (1983) στο Πανεπιστήμιο της Γενεύης και του Fribourg στην Ελβετία. Από το 1984 έως το 1992, εργάστηκε στο Πανεπιστήμιο Brown στο Providence (Rhode Island, ΗΠΑ) ως Επίκουρος και Αναπληρωτής Καθηγητής στις Επιστήμες της Ιατρικής. Το 1991 έγινε Πρόεδρος του Τομέα Τεχνητών Οργάνων, Βιο-υλικών και Μοριακής Τεχνολογίας του Τμήματος Βιολογίας και Ιατρικής στο Brown. Το φθινόπωρο του 1992 επέστρεψε στην Ελβετία ως Καθηγητής και Διευθυντής του Χειρουργικού και Ερευνητικού Τμήματος και του Κέντρου Γονιδιακής Θεραπείας στο Νοσοκομειακό Πανεπιστημιακό Κέντρο Vaudois στη Λωζάννη. Το 1999, ο Patrick Aebischer εξελέγη Πρόεδρος του Ελβετικού Ομοσπονδιακού Ινστιτούτου Τεχνολογίας (EPFL) στη Λωζάννη από το Ελβετικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο. Ανέλαβε τα καθήκοντά του ως Πρόεδρος το Μάρτιο 2000 και από τον Ιανουάριο του 2004 είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου του Ελβετικού Ομοσπονδιακού Ινστιτούτου Τεχνολογίας (ETH). Η παρούσα ερευνητική του δραστηριότητα εστιάζεται στην ανάπτυξη προσεγγίσεων βασισμένων στην κυτταρική και γονιδιακή μεταβίβαση με στόχο τη θεραπεία νευρο-εκφυλιστικών ασθενειών. Ο Patrick Aebischer είναι μέλος πλήθους επαγγελματικών συλλόγων, τόσο στην Ευρώπη όσο και στην Αμερική. Είναι εταίρος του Αμερικανικού Ινστιτούτου για την Ηλεκτρική και Βιολογική Μηχανική και της Ελβετικής Ιατρικής Ακαδημίας. Είναι επίσης ιδρυτής δύο βιοτεχνολογικών εταιριών: Της CytoTherapeutics (που σήμερα ονομάζεται Stem Cell Inc) και της Modex Therapeutics (που σήμερα ονομάζεται IsoTis).

Gavin Brown

Καθηγητής Μαθηματικών και πρώην Πρόεδρος (Vice-Chancellor) του Πανεπιστημίου του Σύδνεϋ.

Ο Brown κατείχε μια σειρά ακαδημαϊκών και διοικητικών θέσεων στο Πανεπιστήμιο της Νέας Νότιας Ουαλίας, συμπεριλαμβανομένων αυτής του Προέδρου του Τμήματος Θεωρητικών Μαθηματικών, του Προέδρου της Σχολής Μαθηματικών, και του Κοσμήτορα της Σχολής Επιστημών. Το 1992, έγινε Αναπληρωτής Πρόεδρος (με ευθύνη για την Έρευνα) στο Πανεπιστήμιο της Αδελαΐδας. Αργότερα, το 1994, έγινε Πρόεδρος του Πανεπιστημίου. Ανέλαβε την τελευταία του θέση ως Πρόεδρος του Πανεπιστημίου του Σύδνεϋ το 1996. Ο Brown αναμίχθηκε ενεργά στο έργο του Συμβουλίου Έρευνας της Αυστραλίας ως πρόεδρος διαφόρων χρηματοδοτικών επιτροπών το διάστημα 1988-1993 και ως μέλος του Συμβουλίου από το 1992 έως το 1993. Έχει συγγράψει πάνω από εκατό ερευνητικές εργασίες και συμμετέχει στις συντακτικές επιτροπές αρκετών διεθνών –επιστημονικών- περιοδικών. Έχει εργαστεί σε ένα ευρύ φάσμα ερευνητικών πεδίων, συμπεριλαμβανομένης της Θεωρίας Μέτρου και της Αλγεβρικής

Γεωμετρίας. Είναι κάτοχος Master (με τιμητική διάκριση και Μετάλλιο Duncan) από το Πανεπιστήμιο St Andrews (1963), Διδακτορικού από το Πανεπιστήμιο Newcastle upon Tyne (1966), τιμής ένεκεν Διδακτορικού στα Νομικά από το Πανεπιστήμιο St Andrews (1977) και τιμής ένεκεν Διδακτορικού στα Νομικά από το Πανεπιστήμιο Dundee (2004). Το 2006 ο Brown έλαβε τον τίτλο του Αξιωματούχου της Τάξης της Αυστραλίας.

James J. Duderstadt

Καθηγητής Επιστημών και Μηχανικής και Επίτιμος Πρόεδρος στο Πανεπιστήμιο του Μίσιγκαν, και Διευθυντής του Project της Χιλιετίας.

Ο James Duderstadt είναι απόφοιτος του Yale (πτυχίο ηλεκτρολόγου μηχανικού) και του Caltech (μεταπτυχιακό και διδακτορικό στις επιστήμες της μηχανικής και τη φυσική). Οι διδακτικές, ερευνητικές και συγγραφικές δραστηριότητες του Δρος Duderstadt περιλαμβάνουν την πυρηνική φυσική και μηχανική, την εφαρμοσμένη φυσική, την προσομοίωση υπολογιστών, την κοινωνική πολιτική και την εκπαιδευτική πολιτική της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Έχει υπηρετήσει και διατελέσει πρόεδρος σε αρκετές επιτροπές της Εθνικής Ακαδημίας και της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένου του Εθνικού Συμβουλίου Επιστημών, της Επιτροπής των Εθνικών Ακαδημιών για τις Επιστήμες, τη Μηχανική και τη Δημόσια Πολιτική, της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Έρευνα πάνω στην Πυρηνική Ενέργεια του DOE και τέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του NSF για τις υποδομές στην Κυβερνητική, και του Διοικητικού Συμβουλίου Επιστημών για τη Συλλογή Πληροφοριών. Έχει λάβει πολλά βραβεία συμπεριλαμβανομένου του Βραβείου E. O. Lawrence για την αριστεία στην πυρηνική έρευνα, του Βραβείου Arthur Holly Compton για την εξαιρετική διδασκαλία, του Βραβείου Reginald Wilson για ανάληψη ηγετικών πρωτοβουλιών σε εθνικό επίπεδο με στόχο την επίτευξη ποικιλότητας, και του Εθνικού Μεταλλίου Τεχνολογίας για την υποδειγματική υπηρεσία του στο έθνος.

Αυτή την εποχή, συνδιευθύνει το πρόγραμμα Επιστημών, Τεχνολογίας και Δημόσιας Πολιτικής της Σχολής Ford και είναι διευθυντής του Millennium Project, ενός ερευνητικού κέντρου που διερευνά τον αντίκτυπο προηγμένων τεχνολογιών στην κοινωνία και εδρεύει στο Κέντρο James and Anne Duderstadt στο βόρειο campus του πανεπιστημίου.

Gudmund Hernes

Καθηγητής Κοινωνικών Επιστημών και Πρόεδρος του Διεθνούς Συμβουλίου Κοινωνικών Επιστημών (ISSC)

Ο Gudmund Hernes είναι εταίρος του Νορβηγικού Ινστιτούτου Εργασίας και Κοινωνικών Ερευνών, και μέλος της Νορβηγικής Ακαδημίας Επιστημών και Γραμμάτων. Διετέλεσε Υπουργός υπεύθυνος Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού 1980-1981, Υπουργός Παιδείας και Έρευνας και Εκκλησιαστικών και Πολιτιστικών Θεμάτων (εκκλησιαστικές υποθέσεις) 1990, Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Εκκλησιαστικών Θεμάτων 1991-1995, και Υπουργός Υγείας και Κοινωνικών Θεμάτων (θέματα υγείας) 1995-1996 και 1996-1997. Ο Hernes είναι κάτοχος Διδακτορικού στην Κοινωνιολογία από το Πανεπιστήμιο Johns Hopkins στη Βαλτιμόρη. Έγινε Καθηγητής Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Bergen (Νορβηγία) το 1969, όπου διετέλεσε επίσης Πρόεδρος του Τμήματος Κοινωνιολογίας και Διευθυντής του Πανεπιστημιακού Κέντρου Προηγμένης Εκπαίδευσης στην Κοινωνική Έρευνα. Διετέλεσε ακαδημαϊκός εταίρος στο Κέντρο Προηγμένων Μελετών στις Επιστήμες Συμπεριφοράς στο Στάνφορντ, (Palo Alto), κατά τη διάρκεια των σεμιναρίων των ετών 1974-5, και δύο φορές Επισκέπτης

Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ, το 1986 και το 1990.

Linda Katehi

Καθηγήτρια Ηλεκτρικής Μηχανικής και Μηχανικής Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πρύτανης του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνια, Davis

Η Linda Katehi έγινε η έκτη Πρύτανης του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνια – Davis στις 17 Αυγούστου 2009. Με αυτή την ιδιότητα, εποπτεύει όλες τις δραστηριότητες που συνδέονται με την εκπαιδευτική, ερευνητική και κοινωνική αποστολή του πανεπιστημίου. Κατέχει επίσης ακαδημαϊκές θέσεις στην ηλεκτρική μηχανική και τη μηχανική ηλεκτρονικών υπολογιστών και τις σπουδές πάνω στις γυναίκες και το φύλο. Μέλος της Εθνικής Ακαδημίας Μηχανικής, προήδρευσε της Προεδρικής Επιτροπής για το Εθνικό Μετάλλιο Επιστημών και είναι Πρόεδρος της Επιτροπής του Υπουργείου Εμπορίου για το Εθνικό Μετάλλιο Τεχνολογίας και Καινοτομίας. Είναι εταίρος και μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Αμερικανικής Ένωσης για την Προώθηση της Επιστήμης, μέλος του διοικητικού συμβουλίου Ανώτατης Εκπαίδευσης για την Εθνική Ασφάλεια, μέλος του Επαγγελματικού Συμβουλίου Ανώτατης Εκπαίδευσης και μέλος πολλών άλλων εθνικών συμβουλίων και επιτροπών. Κατά το παρελθόν η Πρύτανης Katehi υπηρέτησε ως αντιπρόεδρος και αντιπρύτανης για ακαδημαϊκών υποθέσεων στο Πανεπιστήμιο του Illinois στην Urbana-Champaign, ως κάτοχος της Έδρας Μηχανικής John A. Edwardson και Καθηγήτρια στην ηλεκτρική μηχανική και τη μηχανική ηλεκτρονικών υπολογιστών στο πανεπιστήμιο Purdue, και τέλος ως αναπληρώτρια Κοσμήτορας για τις ακαδημαϊκές υποθέσεις και τη μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο Κολλέγιο Μηχανικής και Καθηγήτρια Ηλεκτρικής Μηχανικής και Μηχανικής Ηλεκτρονικών Υπολογιστών στο Πανεπιστήμιο του Michigan. Από τα πρώτα χρόνια της ως μέλος του ακαδημαϊκού προσωπικού, η Καθηγήτρια Katehi επικέντρωσε το ενδιαφέρον της στη διεύρυνση των ευκαιριών για έρευνα για τους προπτυχιακούς φοιτητές και στη βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής εμπειρίας των μεταπτυχιακών, με έμφαση στις υποεκπροσωπούμενες κοινωνικές ομάδες.

Έχει επιβλέψει περισσότερους από 70 μεταδιδακτορικούς ερευνητές, υποψήφιους διδάκτορες και μεταπτυχιακούς φοιτητές στον τομέα της Ηλεκτρικής Μηχανικής και Μηχανικής Ηλεκτρονικών Υπολογιστών. 21 από τους 42 διδακτορικούς ερευνητές που ολοκλήρωσαν τις σπουδές τους υπό την επίβλεψη της έχουν αποκτήσει ακαδημαϊκές θέσεις σε πανεπιστήμια με ερευνητικό προσανατολισμό στις ΗΠΑ και αλλού. Η εργασία της στο σχεδιασμό ηλεκτρικών κυκλωμάτων της απέφερε πολλά εθνικά και διεθνή βραβεία τόσο με την ιδιότητα του τεχνολογικού ηγέτη όσο και με αυτή του εκπαιδευτικού, 17 αμερικανικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας, και επιπλέον έξι αιτήσεις για αμερικανικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Έχει γράψει ή συγγράψει 10 κεφάλαια βιβλίων και περίπου 650 δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές και πρακτικά επιστημονικών συμποσίων.

Απέκτησε το πρώτο της πτυχίο στην ηλεκτρική μηχανική από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο της Αθήνας, στην Ελλάδα, το 1977, και το μεταπτυχιακό και το διδακτορικό της στην ηλεκτρική μηχανική από το UCLA το 1981 και 1984, αντίστοιχα.

David Naylor

Καθηγητής Ιατρικής και Πρόεδρος του πανεπιστημίου του Τορόντο του Καναδά

Ο David Naylor είναι Πρόεδρος του πανεπιστημίου του Τορόντο από το 2005. Απέκτησε Master's στην Ιατρική στο Τορόντο το 1978 και στη συνέχεια διδακτορικό στην Ιατρική στην Οξφόρδη όπου σπούδασε

ως υπότροφος Rhodes. Ολοκλήρωσε την κλινική ειδικότητά του και εντάχθηκε στο Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου του Τορόντο το 1988. Ήταν ο πρώτος Γενικός Διευθυντής στο Ινστιτούτο Κλινικών Αξιολογικών Επιστημών (1991-1998) πριν γίνει Κάτοχος της Έδρας της Ιατρικής και Αντιπρύτανης υπεύθυνος για τις Σχέσεις με Ιδρύματα Παροχής Ιατρικής Φροντίδας του Πανεπιστημίου του Τορόντο (1999-2005). Ο Naylor έχει περίπου 300 δημοσιεύσεις που επεκτείνονται στους τομείς της κοινωνικής ιστορίας, της δημόσιας πολιτικής, της επιδημιολογίας και της βιοστατιστικής, και των οικονομικών της υγείας, ενώ έχει ερευνητική δραστηριότητα στις κλινικές υπηρεσίες υγείας στους περισσότερους τομείς της ιατρικής.

Ανάμεσα σε άλλες τιμητικές διακρίσεις, ο Naylor είναι Μέλος της Βασιλικής Εταιρίας του Καναδά, Ξένο Συνεργαζόμενο Μέλος του Ινστιτούτου Ιατρικής των ΗΠΑ, και Αξιωματούχος της Τάξης του Καναδά.

Jozef Ritzen

Καθηγητής Οικονομικών και Πρόεδρος του Πανεπιστημίου του Maastricht

Πριν την ανάληψη της τωρινής του θέσης το Φεβρουάριο του 2003, ο J. Ritzen ήταν Αντιπρόεδρος της Παγκόσμιας Τράπεζας του Τμήματος Οικονομικών για την Ανάπτυξη. Ανέλαβε τη θέση αυτή τον Αύγουστο του 1999. Τον Ιούλιο του 2001 ανέλαβε τη θέση του Αντιπροέδρου του Δικτύου Ανάπτυξης Ανθρωπίνων Πόρων της Παγκόσμιας Τράπεζας που παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες στον οργανισμό και τις χώρες – πελάτες του πάνω σε θέματα καινοτόμων προσεγγίσεων με στόχο τη βελτίωση της υγείας, της εκπαίδευσης και της κοινωνικής προστασίας. Εντάχθηκε στην Τράπεζα ως Ειδικός Σύμβουλος στο Δίκτυο Ανάπτυξης Ανθρωπίνων Πόρων το Σεπτέμβριο του 1998.

Πριν τον ερχομό του στην Τράπεζα, διετέλεσε Υπουργός Παιδείας, Πολιτισμού και Επιστημών της Ολλανδίας, και υπήρξε ένας από τους μακροβιότερους Υπουργούς Παιδείας παγκοσμίως. Κατά τη διάρκεια της θητείας του, υλοποίησε μια σειρά μεταρρυθμίσεων σε όλο το φάσμα του ολλανδικού εκπαιδευτικού συστήματος.

Ο κ. Ritzen έχει συνεισφέρει, επίσης, σημαντικά σε οργανισμούς όπως η UNESCO και ο ΟΟΣΑ, ιδιαίτερα στο πεδίο της επιστήμης και της κοινωνικής συνοχής. Πριν το διορισμό του ως Υπουργού το 1989, ο κ. Ritzen κατείχε ακαδημαϊκές θέσεις στο Πανεπιστήμιο Nijmegen και το Πανεπιστήμιο Erasmus στην Ολλανδία, καθώς και στο Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνια – Berkeley και το Ινστιτούτο Διεθνών Θεμάτων LaFollette στο Πανεπιστήμιο Wisconsin-Madison στις ΗΠΑ.

Ο κ. Ritzen απέκτησε μεταπτυχιακό τίτλο στη φυσική μηχανική το 1970 από το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο του Delft και διδακτορικό στα οικονομικά το 1977 από το πανεπιστήμιο Erasmus στο Rotterdam. Η διατριβή του πάνω στην εκπαίδευση, την οικονομική ανάπτυξη και την κατανομή του εισοδήματος του απέφερε το βραβείο Winkler Prins.

John Sexton

Καθηγητής Νομικής και Πρόεδρος του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης

Γεννημένος στις 29 Σεπτεμβρίου του 1942, ο John Sexton είναι ο 15^{ος} Πρόεδρος του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης, κατέχοντας αυτή τη θέση από τις 17 Μαΐου 2002, ενώ είναι ταυτόχρονα Καθηγητής Νομικής στην Έδρα Benjamin Butler της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου. Από το 1988 έως το 2002 υπηρέτησε ως Κοσμήτορας της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης, περίοδο κατά την οποία η Σχολή έγινε σε μία από τις καλύτερες 5 νομικές σχολές στη χώρα σύμφωνα U.S. News and World Report. Από την 1^η Ιανουαρίου 2003 έως την 1^η Ιανουαρίου 2007, διετέλεσε Πρόεδρος του

Συμβουλίου της Federal Reserve Bank της Νέας Υόρκης. Το 2006 υπηρέτησε ως πρόεδρος του Συμβουλίου Προέδρων της Federal Reserve Bank.

Ο Sexton κατέχει πρώτο πανεπιστημιακό τίτλο στην ιστορία (1963), μεταπτυχιακό τίτλο στη συγκριτική θρησκειολογία (1965), διδακτορικό στην ιστορία της αμερικανικής θρησκείας (1978) από το πανεπιστήμιο Fordham, καθώς και τίτλο Juris Doctor στα νομικά (1979) με διάκριση *magna cum laude* από τη Νομική Σχολή του Χάρβαρντ όπου διετέλεσε και αρχισυντάκτης της Νομικής Επιθεώρησης του Χάρβαρντ. Το 2008, το Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης ολοκλήρωσε με επιτυχία την –για τα τότε δεδομένα– μεγαλύτερη εκστρατεία εύρεσης κεφαλαίων στην ανώτατη εκπαίδευση. Η εκστρατεία του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης, που είχε θέσει ως στόχο να συγκεντρώσει 2,5 δισεκατομμύρια δολάρια, τελικά συγκέντρωσε πάνω από 3 δισεκατομμύρια δολάρια. Το 2009, η εκστρατεία εύρεσης κεφαλαίων του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης συνεχίστηκε ξεπερνώντας το ένα εκατομμύριο δολάρια ημερησίως, παρά την οικονομική κρίση.

Τον Οκτώβριο του 2007, το Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης ανακοίνωσε τη δημιουργία του Πανεπιστημίου Νέας Υόρκης στο Άμπου Ντάμπι, το πρώτο campus που λειτούργησε στο εξωτερικό από ένα μεγάλο ερευνητικό πανεπιστήμιο. Η σχολή, στην οποία το πανεπιστήμιο αναφέρεται ως «το κολλέγιο διακεκριμένων φοιτητών του κόσμου», συγκεντρώνει κορυφαίους φοιτητές και προσωπικό από όλο τον κόσμο, και θα ξεκινήσει τα μαθήματα το φθινόπωρο του 2010.

Κατά τη διάρκεια της προεδρικής θητείας του Sexton, το ποσοστό των φοιτητών του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης που σπουδάζουν στο εξωτερικό αυξήθηκε σε πάνω από 40%, και το Ινστιτούτο για τη Διεθνή Εκπαίδευση αναγνώρισε το Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης ως το πανεπιστήμιο εκείνο που έστειλε τους περισσότερους φοιτητές στο εξωτερικό από οποιοδήποτε άλλο πανεπιστήμιο στις ΗΠΑ.

Ο Sexton έχει αναλάβει ηγετικές θέσεις σε μεγάλα ακαδημαϊκά ιδρύματα. Όντας Κοσμήτορας της Νομικής Σχολής του πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης, ο Sexton υπηρέτησε ως Πρόεδρος της Ένωσης των Αμερικανικών Νομικών Σχολών. Το 2009, ο Sexton υπηρέτησε ως πρόεδρος της Επιτροπής για τα Ανεξάρτητα Κολλέγια και Πανεπιστήμια, αντιπρόεδρος και επόμενος πρόεδρος του Αμερικανικού Συμβουλίου για την Εκπαίδευση, και πρόεδρος της Ακαδημίας Επιστημών της Νέας Υόρκης. Είναι επίσης μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Ένωσης Αμερικανικών Πανεπιστημίων, μέλος της Επιτροπής για τα Ανεξάρτητα Κολλέγια και Πανεπιστήμια και μέλος του διοικητικού συμβουλίου του Ινστιτούτου Διεθνούς Εκπαίδευσης. Τον Μάρτιο του 2010, ο Sexton ορίστηκε Πρόεδρος του Αμερικανικού Συμβουλίου Εκπαίδευσης.

Lap-Chee Tsui

Καθηγητής Βιολογίας και Πρόεδρος του Πανεπιστημίου του Hong Kong

Πριν την παρούσα θέση του που ανέλαβε το Σεπτέμβριο του 2002, ο Καθηγητής Tsui ήταν πρώτος-τη-τάξει Γενετιστής και Πρόεδρος του Προγράμματος Γενετικής και Γονιδιοματικής Βιολογίας του Ινστιτούτου Έρευνας στο Νοσοκομείο Παίδων του Τορόντο.

Ο Καθηγητής Tsui γεννήθηκε στη Σαγκάη και έλαβε το πρώτο πτυχίο και το μεταπτυχιακό του από το Κινεζικό Πανεπιστήμιο του Hong Kong. Είναι πολίτης του Hong Kong. Έλαβε το διδακτορικό του από το πανεπιστήμιο του Pittsburgh το 1979. Μετά από μια σύντομη περίοδο εκπαίδευσης στο Εθνικό Εργαστήριο Oak Ridge, εντάχθηκε στο Τμήμα Γενετικής στο Νοσοκομείο Παίδων. Κατέκτησε την διεθνή καταξίωση το 1989 όταν προσδιόρισε το ελαττωματικό γονίδιο που προκαλεί κυστική ίνωση, πράγμα που αποτέλεσε μεγάλη τομή στη γενετική. Έχει επίσης συνεισφέρει σημαντικά στη μελέτη του ανθρωπίνου γονιδιώματος, ειδικά στο χαρακτηρισμό του χρωμοσώματος 7 και στην αναγνώριση

επιπρόσθετων ελαττωματικών γονιδίων. Έχει γράψει 300 δημοσιεύσεις και 65 κεφάλαια βιβλίων και δοκίμια.

Ο Καθηγητής Tsui έχει λάβει πολλά βραβεία και διακρίσεις για την σημαίνουσα δουλειά του τα τελευταία χρόνια. Οι διακρίσεις περιλαμβάνουν: Εταίρος της Βασιλικής Εταιρίας του Καναδά, Εταίρος της Βασιλικής Εταιρίας του Λονδίνου, Εταίρος της Κινεζικής Ακαδημίας, Ξένο Συνεργάτη της Εθνικής Ακαδημίας Επιστημών (ΗΠΑ), και Ξένο Μέλος, Κινεζική Ακαδημία Επιστημών.

Εκτός από τα πολλά εθνικά και διεθνή βραβεία, του έχουν απονεμηθεί διδακτορικοί τίτλοι τιμής ένεκεν από: University of King's College, University of New Brunswick, The Chinese University of Hong Kong, St. Francis Xavier University, York University, Tel Aviv University, University of Toronto, University of Aberdeen, King's College London και University of Edinburgh.

Είναι μέλος της Εισηγητικής Επιτροπής Δικαστικών Αξιωματούχων, της Εκτελεστικής Γραμματείας της Επιτροπής για τη Στρατηγική Ανάπτυξη και της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τη Διαφθορά της Κυβέρνησης του Hong Kong. Έγινε δεκτός στην Τάξη του Καναδά (Αξιωματούχος), την Τάξη του Οντάριο, στην τάξη των Ιπποτών της Λεγεώνας της Τιμής της Γαλλίας, και έλαβε τον τίτλο της Δικαιοσύνης της Ειρήνης (Justice of the Peace (HKSAR)).